

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Lenky Krupíčkové a soudců Davida Hipšra a Tomáše Foltase v právní věci navrhovatele: **M. D.**, zastoupen Mgr. Ondřejem Kurkou, advokátem se sídlem nám. Republiky 5, Opava, proti odpůrci: **Magistrát města Opavy**, se sídlem Horní nám. 69, Opava, v řízení o kasační stížnosti navrhovatele proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 2. 2024, č. j. 79 A 4/2023-47,

t a k t o :

- I. Řízení **s e z a s t a v u j e**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Navrhovateli **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek ve výši 5 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jeho zástupce Mgr. Ondřeje Kurky, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatel (dále též „stěžovatel“) podal v zákonné lhůtě kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 2. 2024, č. j. 79 A 4/2023-47. Uvedeným usnesením krajský soud odmítl jeho návrh, jímž se domáhal zrušení místní úpravy provozu na pozemních komunikacích, stanovené odpůrcem dne 20. 6. 2022 na ulici P. v Opavě – Kateřinkách v úseku mezi ul. Rolnickou a Za Humny, a dále se domáhal, aby soud rozhodl o nezákonném umístění vodorovného dopravního značení, které předcházelo výše uvedenému stanovení.

[2] Podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, vzniká poplatková povinnost podáním kasační stížnosti. Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích platí, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží. Podle § 47 písm. c)

zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“), soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.

[3] Stěžovatel neuhradil soudní poplatek současně s podáním kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud jej proto vyzval usnesením ze dne 11. 3. 2024, č. j. 7 As 45/2024-8, mimo jiné k jeho zaplacení ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení výzvy. Současně jej poučil, že nebude-li poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení zastaví. Tato výzva byla stěžovateli doručena v úterý 12. 3. 2024.

[4] Podle § 40 odst. 1 věty první s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Podle § 40 odst. 3 věty první s. ř. s. dále platí, že případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

[5] Vzhledem k tomu, že dnem, který určil počátek běhu lhůty pro zaplacení soudního poplatku, bylo úterý 12. 3. 2024, byla posledním dnem lhůty pro zaplacení soudního poplatku středa 27. 3. 2024.

[6] Stěžovatel zaplatil soudní poplatek bezhotovostním převodem na účet Nejvyššího správního soudu až po uplynutí uvedené lhůty, v úterý 2. 4. 2024. Zároveň dne 1. 4. 2024 zaslal Nejvyššímu správnímu soudu přípis, v němž uvádí, že teprve toho dne se mu podařilo soudní poplatek za kasační stížnost zaplatit. Dále žádá Nejvyšší správní soud, aby řízení o kasační stížnosti nezastavil z důvodu opožděné platby, neboť ji dříve několikrát nedokázal odeslat. Za důvod nemožnosti odeslat platbu označil nesprávný formát (tvar) čísla účtu, na něž měl soudní poplatek podle výzvy ze dne 11. 3. 2024 zaplatit. Konkrétně poukázal na to, že v čísle účtu uvedeného v označené výzvě byly nesprávně obsaženy mezery. Číslo účtu je totiž uvedeno ve formátu: „3703 – 46127621/0710“, zatímco správný formát čísla účtu je bez mezer, tedy „3703-46127621/0710“. Stěžovatel tak nemohl bez své viny zaplatit soudní poplatek dříve a teprve 1. 4. 2024 ověřil správný formát čísla účtu a v návaznosti na toto zjištění provedl platbu poplatku.

[7] Obecně Nejvyšší správní soud podotýká, že rozhodující z hlediska včasnosti platby poplatku je den, kdy je poplatek připsán na účet soudu. K tomu v rozsudku ze dne 7. 2. 2018, č. j. 2 As 3/2018-32, konstatoval: *„Jelikož poplatková povinnost vzniká již dnem podání žaloby a správní soud má povinnost účastníka řízení k zaplacení vyzvat, je celkový časový úsek více než postačující ke splnění poplatkové povinnosti (ať si již účastník vybere jakýkoliv způsob úhrady). Účastníkům řízení nic nebrání soudní poplatek zaplatit ve stanoveném čase, tudíž je nedůvodné a z hlediska důsledků pro řízení i riskantní s platbou otálet a ponechávat ji až na konec soudem vymezené lhůty.“* Tento závěr Nejvyššího správního soudu aproboval také Ústavní soud v usnesení ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1334/18, podle něhož *„již samotná povinnost soudů vyzvat poplatníka k úhradě splatného soudního poplatku je do jisté míry beneficiem, jelikož poplatková povinnost je jednoznačně určena zákonem a žalobcům v zásadě nic nebrání, aby ji řádně splnili již při podání žaloby. Pokud tak neučiní, a dokonce tak neučiní ani v dodatečně lhůtě poskytnuté soudem, je zastavení řízení logickým a ústavně konformním důsledkem jejich pasivity“* (zdůrazněno soudem). V rozsudku ze dne 12. 4. 2012, č. j. 9 Afs 7/2012-49, Nejvyšší správní soud dále konstatoval: *„Platební*

pokračování

nekázeň projevující se nezaplacením soudního poplatku ihned při podání žaloby ve správním soudnictví je sama o sobě nežádoucím jevem, mj. z toho důvodu, že soudy zatěžuje v jejich rozhodovací činnosti. Pokud pak účastník řízení v této nekázni pokračuje i přes výzvu soudu a přes upozornění na s tím spojené procesní důsledky, jedná se o jednání, za které nutně musí nést procesní odpovědnost.“ Tyto závěry platí obdobně také pro zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost.

[8] Stěžovatel přitom byl v situaci, kdy nezávisle na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2024, č. j. 7 As 45/2024-8, tedy i před jeho doručením, disponoval, respektive mohl disponovat, všemi potřebnými údaji, aby mohl soudní poplatek za podanou kasační stížnost zaplatit. Mimo jiné například webové stránky Nejvyššího správního soudu obsahují jak číslo účtu, na nějž se mají soudní poplatky hradit, tak rovněž generátor variabilních symbolů, pomocí nichž jsou jednotlivé platby přiřazovány k jednotlivým řízením (srov. <https://www.nssoud.cz/kontakty/pokladna>).

[9] Nejvyššímu správnímu soudu se pak rovněž jeví jako ne příliš pravděpodobné vysvětlení stěžovatele, že se mu opakovaně nepodařilo soudní poplatek zaplatit z důvodu, že výzva k zaplacení obsahuje u předmětného čísla účtu navíc mezery. Stěžovatel jednak nijak nedokládá, že by se o zaplacení soudního poplatku ve stanovené lhůtě pokusil, a pouze obecně tvrdí, že se mu opakovaně nepodařilo platbu odeslat. Nejvyšší správní soud se však domnívá, že i tehdy, pokud by platební formulář neobsahoval zvlášť oddělenou část pro předčíslí, tak by stěžovatel byl upozorněn, že číslo účtu uvedl v nesprávném formátu, pokud by platba v dané formě rovnou nebyla akceptována. A především považuje Nejvyšší správní soud za těžko uvěřitelné, že stěžovatel opakovaně zadával číslo účtu ve formátu s mezerami, který nebyl akceptován, a neuvědomil si, v čem spočívá problém. Domnívá se, že výzva k zaplacení soudního poplatku, ačkoliv skutečně obsahovala stěžovatelem uvedenou nepřesnost, byla dostatečně srozumitelná pro to, aby mohl být soudní poplatek zaplacen. Bez doložení předmětných tvrzení, kdy si navíc stěžovatel několik dní po uplynutí lhůty uvědomil, v čem by mohla být chyba, a soudní poplatek zvládl zaplatit, považuje Nejvyšší správní soud předmětné tvrzení za nevěrohodné.

[10] Na projednávanou věc jsou přiměřeně přenositelné i závěry, ke kterým dospěl Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 26. 9. 2023, sp. zn. IV. ÚS 2321/23, v němž uvedl: „Stěžovatel brojí proti rozhodnutím, jimiž bylo zastaveno dovolací řízení kvůli nezaplacení soudního poplatku. Stěžovatelova ústavní stížnost je postavena na tvrzení, že k zastavení řízení došlo v důsledku chyby městského soudu, který ve výzvě k zaplacení soudního poplatku nesprávně označil předmět sporu (místo měny v USD uvedl u žalované částky měnu v Kč). Ústavní soud konstatuje, že totožnou argumentaci stěžovatel uplatnil jak ve svém odvolání proti usnesení městského soudu o zastavení řízení, tak i v následném dovolání. S jeho námitkami se vrchní soud i Nejvyšší soud jasně, srozumitelně a podrobně vypořádaly, a k jejich závěrům nemá Ústavní soud z ústavněprávního hlediska žádné výhrady. Pouhé nesprávné označení měny (Kč namísto USD) v označení předmětu řízení u částky (navíc tak jedinečně), o níž se spor vede, v záhlaví usnesení (výzvy) k zaplacení soudního poplatku, nemůže být omluvou pro nezaplacení soudního poplatku v soudem stanovené lhůtě a důvodem pro to, aby nezaplacení soudního poplatku ve lhůtě nebylo důvodem pro zastavení řízení. Přepis v měně neměl vliv na výši soudního poplatku a všechny ostatní údaje uvedené ve výzvě a sloužící k řádné identifikaci řízení (tzn. spisovná značka, označení účastníků řízení a i poměrně

jedinečná výše částky, o níž je spor veden) jsou v pořádku. Tvzení žalobce, že vlivem chyby v označení měny došlo v kanceláři právního zástupce k přiřazení výzvy k jiné (blíže nespecifikované) věci a ohledně té pak soudní poplatek (také) nebyl zaplacen z důvodu, že výzva byla posouzena tak, že tam soud vyzývá k zaplacení soudního poplatku mylně opakovaně, není věrohodné. Naopak vše svědčí tomu, že ve skutečnosti nebyl důvod pochybovat o tom, jaké věci se výzva týká. Ústavní soud tak uzavírá, že v posuzované věci bylo určení výše poplatku z dovolání zcela jasné a ve skutečnosti nemohlo činit žádné problémy. Stěžovateli nic nebránilo, aby svou poplatkovou povinnost řádně splnil již při podání návrhu (v daném případě dovolání), jak s tím ostatně zákon o soudních poplatcích počítá [viz § 4 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 7 odst. 1 první věta]. Neučinil-li tak, a to ani v dodatečně patnáctidenní lhůtě poskytnuté soudem, je zastavení řízení logickým a ústavně souladným důsledkem jeho nečinnosti. Ke stejnému závěru Ústavní soud dospěl např. již v usneseních (některá z nich citoval i Nejvyšší soud) ze dne 15. 5. 2018 sp. zn. IV. ÚS 1334/18, ze dne 20. 6. 2018 sp. zn. I. ÚS 1335/18 nebo ze dne 26. 6. 2018 sp. zn. I. ÚS 1680/18.“ Obdobně viz rovněž usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2024, č. j. 10 As 41/2024-21.

[11] V posuzované věci byl soudní poplatek za kasační stížnost připsán na účet Nejvyššího správního soudu v úterý 2. 4. 2024, tj. až po marném uplynutí soudem stanovené lhůty pro zaplacení soudního poplatku. Tato skutečnost vyplývá ze „Záznamu o složení“, založeného ve spise na č. l. 13, který je dokladem o tom, kdy byl soudní poplatek připsán na účet Nejvyššího správního soudu a soud s ním mohl fakticky nakládat. Nejvyšší správní soud přitom neshledal stěžovatelem uvedený důvod pro pozdní zaplacení soudního poplatku relevantním.

[12] Stěžovatel tak nezaplatil soudní poplatek ve lhůtě stanovené Nejvyšším správním soudem, přičemž k zaplacení poplatku po marném uplynutí této lhůty nelze přihlížet (k tomu srovnej usnesení tohoto soudu ze dne 14. 12. 2017, č. j. 3 As 321/2017-19). Nemožnost doplatit soudní poplatek dodatečně po lhůtě akceptoval jako ústavně konformní rovněž Ústavní soud (viz např. usnesení ze dne 25. 9. 2008, sp. zn. III. ÚS 1730/08, ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. II. ÚS 26/09, ze dne 9. 6. 2009, sp. zn. IV. ÚS 1156/09, ze dne 27. 3. 2013 sp. zn. I. ÚS 1831/12, ze dne 29. 10. 2013, sp. zn. I. ÚS 3931/12, ze dne 23. 3. 2016, sp. zn. III. ÚS 2865/15, či ze dne 26. 2. 2021, sp. zn. II. ÚS 414/21).

[13] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud řízení podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s. zastavil.

[14] Podle § 60 odst. 3 s. ř. s. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

[15] Podle § 10 odst. 1 věty první zákona o soudních poplatcích soud vrátí poplatek z účtu soudu, jestliže jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen. Ve smyslu § 9 odst. 8 zákona o soudních poplatcích se nesplněním poplatkové povinnosti ve stanovené lhůtě stal návrh neúčinným a poplatková povinnost zanikla; pozdním zaplacením soudního poplatku tak vznikl přeplatek, který Nejvyšší správní soud vrací.

pokračování

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2024

Lenka Krupičková
předsedkyně senátu